

บทคัดย่อ

- ชื่อภาคนิพนธ์ : ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่
ตำรวจสายตรวจ : ศึกษาเฉพาะกรณี สถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง
- ชื่อผู้เขียน : ร้อยตำรวจเอก จตุรงค์ กลิ่นศรีสุข
- ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
- ปีการศึกษา : 2544

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันอาชญากรรม ของเจ้าหน้าที่สายตรวจ รวมทั้งศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันอาชญากรรม ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ตลอดจนศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคของเจ้าหน้าที่สายตรวจ ในการป้องกันอาชญากรรม และเพื่อแสวงหาแนวทางป้องกัน แก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจ โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ เจ้าหน้าที่สายตรวจ สถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง ทั้งหมดจำนวน 115 คน โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และใช้แบบสอบถามตามประเด็นที่กำหนด แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ ทั้งในด้านสถิติพรรณนา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ (Chi-square) ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี อาศัยงานสายตรวจ 3-5 ปี และส่วนใหญ่จะมีสมาชิกบิดารวม เงินเดือนไม่เกิน 10,000 บาท การศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ส่วนมากสมรสแล้วและภรรยาไม่ได้ประกอบอาชีพ โดยยังไม่เป็นบุตรและญาติพี่น้องในอุปการะ ที่พักอาศัยก็พักอาศัยบ้านพักของราชการ ส่วนใหญ่ไม่เคยถูกร้องเรียน ไม่เคยถูกพิจารณาทัณฑ์ทางวินัย และ ไม่เคยถูกดำเนินคดีอาญา

ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจจะมีความรู้เกี่ยวกับสภาพตรอก ซอก ซอย ดี ทำให้ทราบจุดเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม มีความรู้ในการปฏิบัติงานดี ประชาชนในพื้นที่ก็ให้ความร่วมมือ โดยให้ใช้สถานที่เป็นศูนย์ฝึกอบรมปัญหาอาชญากรรมเป็นครั้งคราว และประชาชนช่วยกันดูแลความปลอดภัยของตนเอง ครอบครัว และชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจส่วนใหญ่ให้ความเป็นธรรมในการให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่

จากการทดสอบข้อสมมติฐานที่กำหนด สามารถสรุปได้ดังนี้

ในการศึกษาครั้งนี้ ผลการศึกษาพบว่า ปฏิเสธสมมติฐานทุกข้อ กล่าวคือ ตัวแปรอิสระทุกตัว ไม่มีผลทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน

ปัญหาในการศึกษาครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจจะใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายที่มีโทษทางอาญาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่าวิชาทั่วไป ส่วนระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง โดยส่วนใหญ่เมื่อมีสายตรวจที่ไม่เคยอยู่งานสายตรวจมาก่อน ผู้บังคับบัญชาที่ชอบที่จะให้จับคู่ตรวจกับคนที่อยู่มานาน จึงทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจสถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง ก็ไม่ค่อยถูกพิจารณาทัณฑ์ ซึ่งการถูกพิจารณาทัณฑ์จะมีผลทำให้สายตรวจไม่กล้าจับกุม (ปราบปราม) อีกทั้ง ความรู้ในการปฏิบัติงานจะเกิดจากความเคยชิน มากกว่าการใช้ความคิดสร้างสรรค์ มักเป็นงานซ้ำ ๆ ซึ่งไม่ค่อยเกิดการเปลี่ยนแปลง เจ้าหน้าที่สายตรวจจึงมีระดับความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ค่อยแตกต่างกัน และถึงแม้ระดับความร่วมมือของประชาชนจะแตกต่างกัน ก็ไม่มีผลทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน